

Landstingsfullmäktige

Revisorernas bedömning av Delårsrapport 2 för 2013

Bakgrund

Landstinget ska enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning upprätta en delårsrapport. Den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av landstingets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplýsningar ska enligt lagen lämnas om sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av landstingets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för landstinget.

Revisorernas granskning har avsett ”Delårsrapport 2, Förvaltningsberättelse med delårsbokslut och helårsprognos, Januari-augusti 2013”. I det följande används benämningen delårsrapport. Landstingsstyrelsen tog ställning till delårsrapporten vid sitt sammanträde den 8 oktober 2013.

Landstingets revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige har beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av denna. Bedömningen har baserats på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer.

Granskningens resultat och revisorernas bedömning

Mål för verksamheten

Landstingsfullmäktige har i ”Landstingsplan 2013” fastslagit mål inom fem perspektiv: medborgare, verksamhet, medarbetare, miljö och ekonomi. Miljöperspektivet är ett nytt perspektiv i landstingsplanen från och med 2013. I landstingsplanen har fullmäktige även beslutat om uppdrag och prioriterade områden.

De resultatmått för måluppfyllelse som landstingsstyrelsen beslutat om skiljer i relativt stor utsträckning från den mätplan som tillämpats tidigare år. Granskningen har visat att uppföljningsplanen som landstingsstyrelsen beslutat om saknar några av de mål som landstingsfullmäktige har beslutat om i landstingsplanen. Avstegen har inte beslutats i landstingsfullmäktige och landstingsfullmäktige har heller inte fått information om förändringen.

När det gäller målen för verksamheten framgår av delårsrapporten att det finns en varierande grad av uppfyllelse. För medborgarperspektivet redovisas vilka mål som ska tillämpas men det saknas redovisning av måluppfyllelse. Av rapporten framgår att det beror på att det för rapportperioden saknas resultat för de mått som ska användas för att mäta måluppfyllelse.

För övriga perspektiv har mått som endast kan mätas på årsbasis uteslutits ur redovisningen i delårsrapporten. Exempel på det är resultatmått och indikatorer som landstingsstyrelsen beslutat om att redovisa till landstingsfullmäktige avseende kvalitetsmått från Öppna jämförelser. Enligt uppgift är avsikten att redovisa dessa i årsredovisningen när nästa version av Öppna jämförelser föreligger. Dessa avvikelser gentemot styrelsens uppföljningsplan kommenteras inte vidare nedan.

När det gäller verksamhetsperspektivet redovisas bristande måluppfyllelse för målen rörande tillgänglighet, med undantag för målen för telefonkontakt och kontakt med läkare vid vårdcentral där målen anges vara uppfyllda. För flera av målen redovisas försämrade eller kraftigt försämrade resultat. Målet om påbörjad fördjupad utredning eller behandling inom barn- och ungdomspsykiatri är ett sådant. Granskningen har visat att redovisningen inte ger en fullständig bild av verksamheten och att redovisningen därmed kan vara felaktig.

Målen för efterlevnad av basala hygienrutiner och andelen vårdrelaterade infektioner redovisas som uppfyllda.

Inom medarbetarperspektivet uppges i delårsrapporten att målet som rör sjukfrånvaro är uppfyllt. Målet har i delårsrapporten formulerats som att sjukfrånvaron ska vara högst fem procent och att önskad inriktning ska vara bibehållen eller minskande frånvaro. Av målformuleringen i landstingsplanen och uppföljningsplanen som landstingsstyrelsen beslutat om, framgår att målet är att sjukfrånvaron ska vara bibehållen eller minska. Sjukfrånvaron har ökat sedan motsvarande period föregående år, varför måluppfyllelsen borde redovisas som ej uppfyllt.

Målet om minskande kostnader för hyrläkare har inte uppfyllts, vilket också redovisas. För målet om medarbetarenkät anges att det saknas resultat för att redovisa måluppfyllelse.

Inom miljöperspektivet redovisas bristande måluppfyllelse för målet om energianvändning och avfallsmängd. Målet om minskade utsläpp av växthusgaser redovisas som uppfyllt och målet om att öka andelen ekologiska och etiska livsmedel redovisas som delvis uppfyllt. Måluppfyllelsen avse-

ende livsmedel baseras dock på en förändring mellan två perioder 2013. En jämförelse med tillgängliga uppgifter för föregående år visar en ökning och måluppfyllelsen skulle därmed markeras med grönt.

Revisorerna bedömer att resultaten i delårsrapporten inte i alla delar är förenliga med de mål som fullmäktige har beslutat om för styrkortets olika perspektiv. När det gäller flera av målen för tillgänglighet redovisas även försämring eller kraftig försämring. Revisorerna noterar också att vissa av de mål som anges i landstingsplanen inte redovisas i delårsrapport 2 och inte heller finns med i landstingsstyrelsens uppföljningsplan.

Finansiella mål

Fullmäktige har fastställt mål för landstingets budgeterade resultat, nettokostnadsram och avsättning till pensionsfonden. Rapporten visar att landstingsstyrelsen inte bedömer att målet för budgeterat resultat kommer att uppfyllas. Däremot bedömer landstingsstyrelsen att de övriga två målen kommer att uppfyllas på helårsbasis. Det prognostiserade helårsresultatet är ett underskott på 42,4 miljoner kronor, vilket är 128,4 miljoner kronor sämre än budgeterat.

I delårsrapporten redovisas att det för flertalet divisioner prognostiseras budgetöverskridanden. För divisionerna Opererande specialiteter och Medicinska specialiteter samt Sjukhuset i Arvika är de prognosticerade budgetöverskridandena betydande. Även hälso- och sjukvården totalt bedöms överskrida budgeten.

Landstingsfullmäktige har beslutat om avsteg från målet om överskott på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Revisorerna bedömer att resultaten i delårsrapporten är förenliga med de finansiella målen för nettokostnadsram och avsättning till pensionsfonden. Däremot är resultatet inte förenligt med målet för budgeterat resultat som fullmäktige har beslutat. Revisorerna noterar att styrelsen i delårsrapporten anger att det krävs fortsatta åtgärder för att undvika obalans mellan kostnader och intäkter. Revisorerna delar styrelsens uppfattning. Revisorerna vill även påpeka betydelsen av fortsatt uppföljning av den ekonomiska utvecklingen.

Övriga synpunkter

Utöver de iakttagelser som redovisas i anslutning till revisorernas bedömning vill revisorerna föra fram några ytterligare synpunkter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll som avser delårsrapporten och processen för att ta fram denna.

Revisorerna har tidigare uppmärksammat behov av att utveckla och förbättra landstingets styrning, uppföljning och redovisning inom några områden. Revisorerna har framfört att landstingsstyrelsen bör

- överväga hur uppföljning och redovisning anpassas till de olika ledningsnivåerna,
- säkerställa att det i redovisningen till landstingsfullmäktige finns resultatinformation för samtliga mål som beslutats av fullmäktige,
- utforma uppföljning och redovisning så att det finns möjlighet att analysera verksamhet och ekonomi samlat och
- förbättra kvalitetssäkring och dokumentation av verksamhetsinformationen samt utveckla systemstöd för att ta fram, kvalitetssäkra och dokumentera uppgifter om verksamhetens resultat.

Granskningen av delårsrapporten har visat att pågående utvecklingsarbeten medför fortsatta förbättringar i arbetsprocess och redovisning men att arbete fortfarande återstår. Revisorerna har noterat att landstingsstyrelsen under året har fortsatt arbetet med att utveckla styrelsens roll när det gäller styrning, uppföljning och intern kontroll. Styrelsen har beslutat om direktiv för uppsiktsplikt och intern kontroll och avsikten är att det under 2013 ska genomföras riskanalys och beslutas om en kontrollplan för 2014.

Revisorerna vill framhålla vikten av att landstingsstyrelsen, utifrån sin samordnande roll, fullt ut säkerställer en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll genom fortsatt utvecklingsarbete.

Revisorerna

Roland Krantz

Stina Höök

Örjan Ström

Hans Kaijser

Barbro Thunér

Östen Högman

Björn Johansson